

Pöytäkirja
7.8.2019

TEM/1549/00.04.02/2017

MERIMIESASIAIN NEUVOTTELUKUNNAN KOKOUS

Aika perjantai 24.5.2019 klo 13

Paikka Eteläesplanadi 4, Sali 1

Osallistujat Nico Steiner, TEM, kokouksen puheenjohtaja
Elli Nieminen, TEM, sihteeri
Kristiina Mukala, STM (Skype-yhteydellä)
Aino-Maija Alstela, STM
Tiina Ranne, LVM
Santeri Lunkka, Traficom
Sannaleena Kallio, Suomen Merimies-Unioni SMU ry
Joachim Alatalo, Suomen Konepäällystöliitto
Timo Nevaranta, Suomen Konepäällystöliitto
Johan Ramsland, Suomen Laivanpäällystöliitto ry
Stefan Jensen, Suomen Matkustajalaivayhdistys ry
Heikki Leikkonen, Suomen Varustamot / Arctia
Maija Mattila, Suomen Varustamot
Eero Mäkeläinen, Suomen Varustamot / Finnlines

1. Kokouksen avaaminen

Puheenjohtaja avasi merimiesasiain neuvottelukunnan kokouksen.

2. Hygieniapassi ja STM:n ohje työsuojelutarkastajille

Alstela kertoi ratkaisusta laivakokkien hygieniapassia koskeneeseen problematiikkaan. Lisäselvityksen perusteella todettiin, että laivaväen ruokahuollosta aluksella annetun valtioneuvoston asetuksen (820/2012) 3 §:ssä oleva viittaus elintarvikelakiin on luonteeltaan informatiivinen viittaus, eikä sillä näin ollen ole aineellisoikeudellista sisältöä. Asteuksen viittaus elintarvikelakiin ei anna työsuojelutarkastajille toimivaltaa valvoa elintarvikelain mukaista elintarvikehygieniaosaamista ja siten vaatia hygieniapassia todisteeksi hygieniaosaamisesta aluksella. STM on laatinut asiasta ohjeen työsuojelutarkastajille. Ohjeen mukaan hygieniaosaaminen aluksella voidaan työsuojelutarkastuksissa todentaa esimerkiksi laivakokin pätevyyskirjalla tai hygieniaosaamistodistuksella. Asiakirjat voivat olla myönnettyjä Suomessa tai ulkomailla.

Kokouksessa kysyttiin myös hygieniosaamisen valvonnasta aluksilla, joissa miehitystodistuksen mukaan ei tarvitse olla kokkia, vaan myös muu "ruuanlaittotoimiva henkilö" riittää. Lisäksi esitettiin kysymys kotimaanliikenteen matkustaja-alusten valvonnasta. Todettiin, että Alstela selvittää valvontakäytäntöä näitä koskien ja palaa vastauksen kanssa neuvottelukunnalle myöhemmin.

3. Terveysturvallisuuden 19 §:n määräysten valtakunnallisen toteutumisen selvittäminen

Mukala esitteli asian. Neuvottelukunnan alaisessa terveysturvallisuuden osastossa on käsitelty tarvetta järjestää merenkulkijoille kysely siitä, toteutuvatko terveysturvallisuuden (1326/2010) 19 §:ssä asetetut vaatimukset (ml. suun terveysturvallisuus) kaikissa pykälässä mainittujen kuntien terveysturvallisuuskeskuksissa. Kyselyyn saatuja tuloksia olisi mahdollista hyödyntää terveysturvallisuuskeskuksien uudistettaessa tulevaisuudessa. Myös merenkulkijoille terveysturvallisuuspalveluja tarjoavien terveysturvallisuuskeskusten lukumäärää ja sijaintia voitaisiin pohtia.

Todettiin, että STM selvittää mahdollisuutta laatia kyselylomake merenkulkijoille yhdessä Työterveyslaitoksen kanssa sekä suunnittelee kyselyn toteuttamista. SMU, Konepäällystöliitto ja Laivanpäällystöliitto selvittävät mahdollisuutta lähettää kysely jäsenistölleen. Asian käsittelyyn palataan syksyllä pidettävissä neuvottelukunnan kokouksissa.

4. ILO:n kysely eräiden vanhentuneiden merityötä koskevien yleissopimusten ja suositusten kumoamisesta

Käsiteltiin neuvottelukunnan jäsenille kokousmateriaalin yhteydessä jaettu esitetyt vastaus ILO:n kyselyyn. Syynä ILO:n ehdotukseen kyselyyn sisältyvien yleissopimusten ja suositusten kumoamisesta on, että niissä säädetyt asiat tulevat nykyisin valtaosin katetuiksi MLC:n vaatimuksilla. Osa kumottaviksi ehdotetuista sopimuksista ei ole koskaan saavuttanut riittävää määrää ratifiointeja tullakseen voimaan. Puheenjohtaja toi esiin, että ehdotusta sopimusten ja suositusten kumoamisesta käsiteltiin v. 2018 Genevessä ILO:n erityiskomiteassa, johon osallistui Suomesta TEM:n, STM:n ja SMU ry:n edustajat. Todettiin, että ILO:n ehdotusta sopimusten ja suositusten kumoamisesta voidaan puoltaa ja todettiin asia käsitellyksi neuvottelukunnassa.

5. Tulevat merityölaeainsäädäntöä koskevat hankkeet

Puheenjohtaja kertoi merityölaeainsäädäntöä koskevista mahdollisista muutostarpeista neuvottelukunnan jäsenille kokouksessa jaetun asiakirjan pohjalta. Merityölaeainsäädäntöä koskevat muutokset olisi mahdollisuuksien mukaan pyrittävä tekemään samanaikaisesti yhtenä laeainsäädäntöhankkeena.

Tehtävät muutokset koskevat ainakin merityöyleissopimuksen ohjeiston vuoden 2018 muutoksia, jotka tulevat kansainvälisesti voimaan 26.12.2020. Muita selvitettäviä asioita ovat merityöaikalain (296/1976) ja työajasta kotimaanliikenteen aluksissa annetun lain (248/1982) eräiden säännösten yhteensopivuus MLC:n vaatimusten kanssa, merimiespalvelulain (447/2007) ajantasaisuus ja täsmennystarpeet sekä maapuolen työlaeainsäädäntöön tehtyjen muutosten mahdollinen toteuttaminen merityölaeainsäädännössä. Alstela toi lisäksi esiin viime neuvottelukunnan kokouksessa käsitellyn tarpeen selvittää mahdollisuutta lisätä merityöso-

pimuslakiin (756/2011) vaatimus työnantajan velvollisuudesta antaa työntekijälle valitusmenettelyä aluksella koskeva lomake työsopimuksen tekemisen yhteydessä. Todettiin, että myös tätä asiaa voidaan selvittää samassa yhteydessä muiden kanssa.

6. Muut asiat

Neuvottelukunnan työmarkkinaosapuolijäsenet tiedustelivat hallitusneuvotteluiden kulusta ja siitä, onko hallitusneuvotteluissa mahdollisesti käsitelty merenkulkua koskevia asioita. Virkamiehillä ei ollut tietämystä tällaisesta. Järjestöt toivat niin ikään esiin, että koska neuvottelukunnan kokouksia ei järjestetty keväällä, ei neuvottelukunnan ollut mahdollista pohtia mahdollisia yhteisiä ehdotuksia tulevan hallituksen ohjelmaa varten, mitä pidettiin valitettavana.

Kokouksen loppuksi todettiin, että laivaväen lääkärintarkastuksista annetun lain (1171/2010) mukaisen poikkeuslupamenettelyn ja liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) mukaisen oikaisumenettelyn mahdollinen päällekkäisyys jää syksyllä pidettävien kokousten asialistalle asiaa koskevan selvitystyön ollessa vielä kesken.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Elli Nieminen